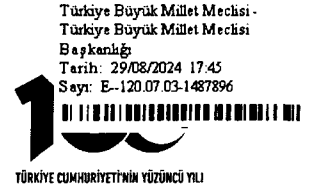

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-12536697

Konu : Soru Önergesi (7/10500)

7/10500 GK 116

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.03.2024 tarihli ve 1399671 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Kezban KONUKÇU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/10500 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/10500 Cevap Metni (3 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 97056C62-8B30-4FC5-9A93-98B5FE53E8A5

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA

KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için: Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No: (312) 705 58 09

İstanbul Milletvekili Sayın **Kezban KONUKÇU**'ya Ait **7/10500** Esas Numaralı Yazılı Soru
Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlık olarak kadına yönelik şiddetin kabul edilemez olduğuna dair inançla çalışmalarımız her dönemde kararlılıkla sürdürülmektedir.

Bakanlığımızın kadına yönelik şiddetle mücadelede kurumsal hizmetleri Şiddet Önleme Ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM'ler), kadın konukevleri ve Sosyal Hizmet Merkezleri Şiddetle Mücadele İrtibat Noktaları aracılığıyla sunulmaktadır.

Kadın konukevleri; fiziksel, duygusal, cinsel, ekonomik ve sözlü istismara veya şiddete uğrayan kadınların, şiddetten korunması, psikososyal yönden desteklenmesi, güçlendirilmesi ve bu dönemde kadınların varsa çocukları ile birlikte ihtiyaçlarının da karşılanması suretiyle geçici süreyle kalabilecekleri yatılı sosyal hizmet kuruluşlarıdır.

Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında şiddete uğrayan ya da uğrama tehlikesi bulunan kadınlar ve beraberindeki çocukları hiçbir ayırım yapılmaksızın konukevine kabul edilmektedir. Konukevleri gizlilik ve güvenlik ilkeleri doğrultusunda hizmet veren kuruluşlar olup Kadın Konukevlerinin Açılması ve İşletilmesi Hakkında Yönetmelik kapsamında konukevlerinden hizmet alan kadınlar ve beraberindeki çocuklarının gizlilik ve güvenliğine yönelik gerekli tedbirler alınmaktadır. Depremi akabinde, riskli görülen illerdeki konukevlerinden hizmet alan kadınların nakilleri ivedilikle deprem bölgesi dışındaki illere güvenli bir şekilde yapılmıştır.

Deprem bölgesinde yıkılan kadın konukevi bulunmamakta olup deprem sırasında 4 kadın konukevi hasar görmüştür.

ŞÖNİM'ler, 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ile kurulmuş, şiddet mağduruna yönelik tedbirlerin takibi ve izlenmesi ile psikososyal destek, hukuki destek, eğitim ve mesleki destek, sağlık desteği, ekonomik destek ve rehberlik danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri sunmaktadır.

ŞÖNİM'ler ile şiddet mağdurlarının hukuki, psikolojik destek, rehberlik ve yönlendirme hizmetlerine tek noktadan ulaşması sağlanmaktadır. Ayrıca, Sosyal Hizmet Merkezinde, Şiddetle Mücadele İrtibat Noktası oluşturulmuş, ilçe bazlı olarak 6284 sayılı Kanun kapsamında şiddet mağdurlarına yönelik tedbirlerin takip ve izlenmesi, psikososyal destek başta olmak üzere rehberlik, danışmanlık ve yönlendirme hizmetleri sunulmaktadır.

Bakanlık olarak, deprem sonrasında şiddet mağdurlarına yönelik Bakanlığımızın ve ilgili kurum ve kuruluşların sunduğu hizmetler hakkında bilgilendirme gerçekleştirilmekte ve mağdurun durumuna uygun olarak 6284 sayılı Kanun kapsamında önleyici ve koruyucu tedbirlere ilişkin gerekli iş ve işlemler yürütülmektedir.

Deprem bölgesinde yer alan 11 ildeki (Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye, Şanlıurfa) ŞÖNİM'ler aracılığıyla depremin gerçekleştiği 6.2.2023 tarihinden 28.3.2024 tarihine kadar 50.194 kadın, 6.127 erkek ve 2.845 çocuk olmak üzere toplam 59.166 kişiye hizmet sunulmuştur.

6.2.2023-1.3.2024 tarihleri arasında deprem bölgesindeki 11 ilden 5.913 kadın ve beraberindeki 4.259 çocuk olmak üzere toplam 10.172 kişi hizmet almıştır.

Şiddet mağdurlarına hizmet sunan kuruluşlarımızın deprem sonrasında da sundukları hizmetin etkinliğini artırmak için kurumsal kapasitesinin güçlendirilmesine yönelik çalışmalara devam edilmektedir.

Bakanlığımızca ŞÖNİM ve kadın konukevlerinde çalışan personellerimize verilmiş olan pozitif psikoterapi eğitimini alan personeller tarafından depremde vatandaşlara pozitif psikoterapi uygulamaları gerçekleştirilmiştir. Bu mesleki çalışma hem deprem bölgesine görevlendirilen personeller tarafından deprem bölgesinde hem de göç ile farklı şehirlere giden mağdurlara yerleştikleri illerde sunulmuştur.

22-24.3.2023 tarihlerinde öncelikle 11 deprem ilinden başlamak üzere 81 ilin ŞÖNİM ve Kadın Konukevi personeline yönelik yaklaşık 500 kişinin katılım sağladığı Psikolojik İlk Yardım eğitimi gerçekleştirilmiştir.

11 Deprem İlinde hizmet sunan ŞÖNİM ve kadın konukevi personellerine deprem travmalarının ortadan kaldırılması ve sağaltımlarının sağlanması amacıyla EMDR Terapi Desteği ile psikolojik destek sağlanmıştır.

10-12 Nisan 2023 tarihlerinde ŞÖNİM ve kadın konukevi meslek elemanlarına yönelik yaklaşık 100 kişinin katılım sağladığı Çözüm Odaklı Terapi eğitimi gerçekleştirilmiştir.

Deprem bölgesinde ŞÖNİM'ler gizlilik kararı olanlara ve elektronik kelepçe kararı alınan vatandaşlarımıza ulaşarak durumlarını bire bir takip etmiştir. Elektronik Kelepçe uygulaması ve gizlilik kararı uygulama süreci ilişkin kuruluşlarımızdan hizmet alan kadınların can güvenliğinin devamlılığının sağlanması adına Emniyet Genel Müdürlüğü ile iş birliği içinde takip edilmiştir. Şiddet mağdurlarının hizmetlerden yararlanmasına yönelik ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına gerekli bilgilendirmeler gerçekleştirilmiştir.

Bakanlığımız 2013 yılında AFAD tarafından çıkarılan Türkiye Afet Müdahale Planı (TAMP) ve Müdahale Hizmetleri Yönetmeliği ile psikososyal destek çalışma grubunun koordinasyonundan sorumludur. Psikososyal destek çalışma grubu, görev ve sorumluluklarını TAMP'ta yer alan destek çözüm ortağı paydaş kurum ve kuruluşları koordine ederek iş birliği içinde yürütmektedir. 06.02.2023 tarihinde meydana gelen Kahramanmaraş merkezli depremler kapsamında afetin ilk anından itibaren psikososyal destek ekiplerimiz koordine olup alana inmiştir. Depremden etkilenen illerde görevlendirilmek üzere gerçekleştirilen personel planlaması kapsamında diğer illerden görevlendirme yapılmaktadır. Psikososyal destek çalışmaları ilk olarak enkaz başında, hastanelerde ve toplanma merkezlerinde başlatılırken ilerleyen süreçte çadır kentlerde, konteyner kentlerde ve bunların dışında kalan diğer yerleşim alanlarında (köy vb.) devam etmektedir. Bakanlığımız psikososyal destek çalışmaları kapsamında konteyner kentlerde, Psikososyal Destek Yetişkin Birimleri ve Çocuk Birimleri oluşturulmuştur. Psikososyal destek ekipleri; psikolojik ilk yardım, ihtiyaç ve kaynak tespiti, bireysel görüşme, grup çalışmaları, psikoeğitim, toplum katılımı, çalışana destek ve sosyal iyileştirme etkinlikleri gibi psikososyal destek müdahale araçlarını kullanarak çalışmalarına devam etmektedir. Ayrıca uzun süreli travma sonrası stres bozukluğu yaşanmaması adına uzmanlaşmış müdahale hizmetleri verilmekte ve dezavantajlı gruplar için özel programlar uygulanmaktadır. Ebeveynlere yönelik psikolojik bilgilendirme, gizlilik ve mahremiyet eğitimi, çocuk ve yetişkinlere yas danışmanlığı hizmeti verilmektedir. Bununla birlikte yerleşik bir düzene giren afet sahasında; hobi kurslarının açılması, spor faaliyetleri düzenlenmesi, kültürel ve sosyal iyileştirme etkinliklerinin düzenlenmesi ile hayatın normale dönmesi amaçlanmaktadır. Bütün bu hizmetler çerçevesinde insanların yaşanan travmatik olayla baş etme becerilerini güçlendirmek ve psikolojik sağlamlıklarını artırmak amaçlanmaktadır. Psikolojik ilk yardım hizmeti ve psikososyal destek hizmeti sunulması esnasında riskli durumdaki kadınların tespiti halinde Bakanlığımızın hizmet modellerine gerekli yönlendirmeler de yapılmaktadır.

Bakanlığımız, deprem bölgesindeki kadınların hayatlarını yeniden inşa etmeleri, yıkımın olumsuz etkilerinden kurtulmaları, sosyal ve ekonomik yönden güçlenmeleri için yeni hizmet birimleri oluştururken; girişimci kadınlara da destek olmaktadır.

Bu kapsamda, ülkemizin dört bir yanından gelen kadın kooperatiflerinin desteği ile deprem felaketinin yaşandığı illerden Adıyaman, Gaziantep, Kahramanmaraş ve Malatya’da depremden etkilenen kadınlara yönelik gerek moral motivasyon sağlaması gerekse deprem sonrası sosyo-ekonomik durumlarının iyileştirilmesine katkı sağlamak amacıyla çadır ve konteyner kentlerde Kadın Kooperatifleri İş Atölyeleri kurulmuştur.

Söz konusu İş Atölyelerinde eğitimlere katılan kadınlar hem becerilerini geliştiriyor hem de depremin olumsuz etkilerinden kurtulmaktadır. Bununla birlikte; dikiş, nakış, seramik, giyecek tamirati, örgü vb. gibi faaliyetlerle kadınlar hem kendi hem de diğer depremzedelerin ihtiyaçlarını karşılamaktadır. Söz konusu İş Atölyeleri ile bugüne kadar yaklaşık bin depremzede kadına ulaşılmıştır.

Bununla birlikte Bakanlığımız tarafından yürütülen Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi kapsamında; Adana, Diyarbakır ve İzmir illerinde doğrudan depremzede olan 18-29 yaş arası NEET (ne eğitimde ne istihdamda olan) kadınlarla birlikte Genel Travma Bilgilendirmesi Grup Çalışmaları yapılarak 172 kişiye ulaşılmıştır.

Bakanlığımız ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı işbirliğinde, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) ve Sabancı Vakfı tarafından “Geleceğini Kuran Genç Kadınlar Projesi” yürütülmektedir. Projenin amacı, NEET(ne eğitimde ne istihdamda olan) grubundaki genç kadınların sorunlarını ve ihtiyaçlarını daha görünür hale getirmek, yerel ve ulusal gündemdeki yerlerini pekiştirmek ve bu sorunların belirlenmesi ve ihtiyaçların karşılanması için mekanizmalar oluşturmaktır.

Projenin hedef grubu seçilen pilot illerdeki 18-24 yaş grubu öncelikli olmak üzere, 18-29 yaş arası NEET kadınlardır. Proje kapsamında bu zamana kadar gerçekleştirilen eğitimler, yürütülen mentorluk programı ve ihtiyaç analizi kapsamında toplam 3.124 kişiye ulaşılmıştır.

Bununla birlikte, kadın kooperatiflerinin güçlendirilmesi, sürdürülebilirliklerinin sağlanması, kurumsal kapasitelerinin geliştirilmesi, görünürlüklerinin artırılması ve yaygınlaştırılmaları hedefi ile “Kadınların Kooperatifler Yoluyla Güçlendirilmesi Projesi” yürütülmektedir. Ayrıca, Bakanlığımız tarafından yürütülmekte olan “Türkiye’nin Mühendis Kızları Projesi” ile mühendis olmak isteyen kız öğrencileri her alanda destekleyerek, mesleğin örnekleri haline gelebilmeleri amaçlanmaktadır.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.